

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: . . . . . Vidéken: . . . . . Egy hónap . . . . . Negyedévre		Felelős szerkesztő: MEGEDÜS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utca 47. és 49. szám.
---	--	--	---

A hadügyminiszter bukása.

Debreczen, augusztus 26.

Beavatott forrásból megerősítik azt a hírt, hogy *Schönaich* hadügyminiszter szabadságának letelte után lemond és visszavonul. Feltűnt az udvari élet augusztus-jai előtt, hogy a legfőbb hadur nyolcvanadik születésnapja alkalmából nem a hadsereg cselekedeteiért felelős miniszteri, hanem a vezérkar főnökét, Hötzendorfi Conrádot tüntette ki. Bárói méltóságot adományozott neki azon a napon, mikor az első hír azt suggatta, hogy *Schönaich* hadügyminiszter kegyvesztett lett — a trónörökös előtt, akinek kedves embere a vezérkar főnöke.

A miniszter bukásának okát abban kell keresni a hír szerint, — hogy az északmagyarországi hadgyakorlatok elhalasztása miatt nézeteltérés támadt a trónörökös és a hadügyminiszter között. — *Ambár* a hadsereg emberanyagának és löállományának egészségi állapotáért a minisztert terheli — sajnos csak a delegációk előtt — a felelősség, mégis csak akkor történt döntés a hadgyakorlatok elhalasztása ügyében, mikor a trónörökös mondotta ki, hogy az állategészségügyileg veszélyeztetett területen ez évben hadgyakorlatokat tartani nem lehet. Valószínű, hogy a minisztert a gyakor-

latok megtarthatása lehetőségének elbírálásánál nem tisztán katonai szempontok vezették.

Tekintettel kellett lennie arra, hogy óriási költségekkel, kiadásokkal, az előkészületekre fordított drága munkával több vármegye igen nagy terheket vett magára és a hadvezetőség előtt lebegő az a szempont is megfontolandó volt, hogy a gyakorlatok révén igen jelentős ipari és kereskedelmi forgalom is elmarad. Már pedig a magyar delegációk határozott kívánsága az, hogy minden második évben a hadseregnek egy tekintélyes része a királygyakorlatok alkalmával más-más magyar vidék gazdasági hasznára váljék. Ebből magyarázható az a második felhivatalos hír, hogy a jövő évi gyakorlatokat ugyanott tartják meg, ahol ez évben tervezték. A miniszter bukása azt jelenti, hogy a hadsereg vezetése teljesen a trónörökös kezében van, aki a *Beck*-szisztéma megdöntésével kezdte meg azt a teljesen átalakító reformatori munkát, melynek útjában a király legmeghittebb barátja és egyedüli katonai tanácsadója, a testőrség kapitánya, *Beck* gróf állott. A trónörökös politikai hitvallásával a külvilág egyáltalában nem rendelkezik megbízható és pozitív adatokkal. Annál jobban domborodik ki azonban jövőendő királyunk katonai szereplése.

Schönaich hadügyminiszter egyike volt a legnépszerűbb tábornokoknak, mikor a király parancsára elfoglalta a miniszteri széket és a hadseregben ama néhány év alatt, míg ő vezette a hadsereg ügyeit, népszerűsége emelkedett. Csak a legutóbbi napokban fejezte be egyik legmaradandóbb művét, a *katonatisztek adósságainak* megváltására szolgáló gazdasági alap megteremtését.

A delegációkban a hadsereg érdekeinek ügyes és erős szószólója volt. Három év előtt tartott igen szép beszédekben mondotta ki azt a nagy feltűnést keltett és jelszóvá vált szentenciát: *Die Armee verdörret* (a hadsereg elsorvad). A közös hadügyminiszternek igen nehéz az állása, de *Schönaich* különösen igen sok diplomáciai ügyességet kívánt, egybeesvén az a katonai reformok megvalósításának hiu reményét keltett koalíciós korszak szomorú esztendeivel. A távozó miniszter ügyesen járta a tojástáncot a magyar és az osztrák álláspont milliárdnyi *Seillaja* és *Charibdise* között; heves támadások érték osztrák részről azért, mert az új katonai büntető törvénykönyv reformjánál ígeretet tett arra nézve, hogy a magyar nyelv érvényesüljön fog. Ő készítette el a *kétéves katonai szolgálat* behozatalát célzó törvénytervezetet is, amely azonban még a honvédelmi minisztériumnak van átdolgozás céljából.

Az asszony szeret.

Írta: *Schullik Kálmán.*

Róberinek napok óta nem voltak nyugodt percei. Valami szokatlan érzés vett rajta erőt. Mikor magára maradt az irodában, hatalmas, erős testét mint egy élettelen tárgyat a karosszékre dobta, széles, egyenes homlokát a tenyerébe hajtotta és mélyen elgondolkozott. Szerette volna tudni, hogy mi bolygatta mag harmonikus lelkivilágát. Hogy körülötte valaminek történnie kellett, azt tudta: testének minden porcikájában azt a fájdalmas zsibbsdást érezte, amely a lelki szenvedés reflexeként szokott lenni. Gondolkodás közben feltette magának az összes lehetőségeket s ilyenkor úgy találta, hogy tulajdonképpen a megszokott élet rendjébe semmi változás sem állott be. Az anyagi helyzete már évek óta megállapodott. Nem bővelkedett a pénzben, de a keresete arányban volt a kiadásával. A családi életében sem talált jelentékeny eltéréseket. Az asszony az összes kellemes és kellemetlen tulajdonságaival együtt a régi. Megcsókolja mikor elmegegy hazulról s csókkal fogadja mikor visszatér. Szorgalmasan végzi a házkörüli dolgokat s aztán néha-néha, mint minden asszony, elégedetlenkedik, ha arra, szerinte oka van.

Hiába gondolkozott órahosszáig. A kérdésre nem kapott önmagától olyan feleletet, amelyet elfogadhatott volna lelki felforgatásának okául. Nem tehetett mást, minthogy abba hagyta a kutatást, melyet aztán másnap újra kezdett. Így folyt ez napokon keresztül,

míg egy délután a szokott időnél korábban ment haza az irodából s nem találta otthon a feleségét. Róbert ebben a pillanatban úgy érezte magát, mint a sötétségben botorkáló ember, ha világszóra akad. Mintha minden kérdésére, amelyekkel napokon keresztül gyötörte magát, egyszerre feleletet kapott volna. A felesége nyolc évi házasságuk alatt egyetlen egyszer sem távozott el hazulról anélkül, hogy előzetesen be ne jelentette volna neki. Aznap pedig egy szóval sem említette, hogy elmegegy hazulról. Most már nem volt érthetetlen előtte a nyugtalansága: előérzete bejelentette a közelgő veszedelmet. Butának tartotta magát, hogy nem gondolt arra, hogy a felesége megcsalja. Az igaz, hogy erre a legkevésbé gondolhatott. Ő, az ideális férfitípus, aki erős, hibátlan testén kívül finom lelki tulajdonságokkal is meg volt áldva, hogyan is gondolhatott volna arra, hogy a felesége megcsalja. Míg legényember volt, lépten-nyomon sikerei voltak a nők körül. *Don Juannak* tartották, akinek szerelmére minden nő büszke lehet. És tagadhatatlan, sok nő büszke is volt. Mint nő embernek is számtalanszor alkalmá kínálkozott kalandokra, de nem vette figyelembe a reá vágyakozó asszonyokat, mert szerette s tisztelte a feleségét, aki ma csakhűséggel ragaszkodott hozzá. Talán épp a ragaszkodásával tudta eltéríteni a kalandoktól, mert az asszony iránti szerelme még eltűrt volna maga mellett egy-egy rövidebb lejáratu szerelmet. De a nagyrebecsülése, amelyben az asszonyt részesítette, a legpéldásabb férfiek közé sorozta az egykori nőhódítót. Hogyan gondolhatott hát arra, hogy a felesége megcsalja, mikor

arról volt meggyőződve, hogy a felesége a legboldogabb asszonynak érzi magát, mert őt, annyi szép asszonynak egykori szeretőjét egyedül bírhatja.

S ha mélyebben belemerült a gondolkodásba, egy-egy pillanatra kételyei támadtak. S ilyenkor röstelte magát, hogy a feleségét meggyanúsítja, mikor arra egyéb oka nem volt, minthogy nyolc év alatt egyszer előzetes bejelentés nélkül mert elmenni hazulról. Úgy érezte, hogy embertelen csekélykedet egy asszonyt bizonyítékok hiányában vádolni s neki, az egykori *Don Juannak* kicsinyes férfiónak tetszett, hogy rettenjen feleségének hűtlenségétől.

Újabb dilemma előtt állott. Két ember küzdött benne. A nőhódító, akinek a ötszöke nem engedte ismerni a féltékenységet s a férj, aki boszúálló himoroszlánként félti a nőstényét.

Amíg a lelki tusát vívta, a szoba butordarabjainak szilhouettjei az alkonyati sötétségbe olvadtak. A konturok egyre bizonytalanabb formákat rajzoltak Róbert vibráló szeméi előtt. Aztán nem látott mást maga körül, csak egy fekete ködtengert, amelyen az utcán kigyuló gázlámpák f. radt sugarai feküdtek végig. Felgyújtotta a villanyt, az ablakhoz vánszorgott. Szempillái megmerevedtek; az utcára nézett: a járó-kelők körül nem vette le tekintetét.

Rohanó munkásemberek, unottan sétáló asszonyok s férfiak végnélküli tarka képe vonult el szeméi előtt. Ehhez a látványhoz ritmikusan muzsikáltak a döcögő teherkocsik s a kövezethez ütődő lópaták.

A muzeum és a kulturpalota.

(A városi muzeum új szobái. — A múlt évi ásatások és gyarapodások. — Ferenczy Zoltán a kulturpalotáról)

A debreczeni muzeum igazgatósága most állította össze a debreczeni muzeum állapotának kimutatását és a jelentést arról, hogy milyen intézkedéseket tettek a muzeum tárgyainak szaporítása érdekében. Jelenleg 19.199 tárgy van a muzeumban, a melynek helyiségei mindinkább szűknek bizonyulnak. Ez teszi aktuálissá újból a kulturpalota építésének kérdését, amelynek elintézését a napokban sürgeti meg Ferenczy Zoltán dr., aki tegnap tekintette meg a debreczeni muzeumot s nyilatkozatot tett a kulturpalotáról is.

A most készült kimutatás szerint, a melyet nagy figyelemmel és gondnal Zoltay Lajos muzeumbőr állított össze, a muzeum helyiségei három szobával szaporodtak, a melyek közül egyet Thaly-szobának rendeztek be. A Thaly-ereklyéket még nem lajstromozták, mert azoknak nagymennyisége miatt e munkával csak a jövő évben készühetnek el.

Az elmúlt esztendőben öt helyen és pedig Balmazújvárosban, Hajduszávaton, Hajdusoboszlón, Hajdu agoson és Egyeken tartottak ásatást, amelyek meglehetősen szép eredménnyel jártak. Balmazújvárosban egy népvándorláskorabeli sirt, egy vasaét, egy tűznelyt, állati csontokat, bronztárgyakat és több népvándorláskorabeli típusú edénytöröredéket.

Hajduszávaton a Hegyesbátárhalmon végzett ásatások eredménye a következő: egy ezüst gyűrű, egy árpádkorbeli csontváz s több edény. A Hortobágyon folytatott ásatások eredménye a régén epusztult Csicsafalu téjéknél talált árpádkori templom maradványai, a XII—XIV. századból maradt síremlékek. A Bajnokhalmon egy pogány magyar korbeli lovassirt, kegyelt, zabát, nyílhegyet, kis puzdriavasat s bronz melékeket találtak.

Hajdubagason 18 bronzkorbeli urnafészkek, 26 urna, számos edény és 38 bronztárgy került napvilágra.

Róbert megrázkódott. Az embertömegben megpillantotta az asszonyát. Gyors léptekkel sietett hazafelé. Róbert még fel sem eszmélhetett, mikor az asszony belépett a szobába. Az arca félelmet árukt el; kérdőleg nézett a férfira. Aztán látgy, hízelt hangján megszólalt:

— Róbert kérem, ne haragudjon, hogy ilyen késő estig maradtam. Délután fájni kezdett a fogam s nem tudtam várni holnapig. Elmentem engedelm nélkül a fogorvoshoz, ahol lrmával, egy régi leánykori barátnémmal találkoztam s annyit fecsegett, hogy nem szabadulhattam tőle.

Odasimult férjéhez, megcsókolta. Szemeivel még mindig kérdőleg nézett Róbertre.

No, mondja. Róbert kérem, hogy nem haragszik? — mondta békitő hangon.

Róbertben az asszony hízelt hangja s puha ajkának meleg csókja eloszlatta némileg a gyanuját. Vagy talán csak nem ért rá gondolkozni afelett, hogy az asszony hazudott e vagy igazat mondott s így látszólag megbékült hangon felelt:

— Nem haragszom Ilona, de rossz néven veszem magától, hogy tudtomon kívül ilyen késő estig elmarad hazulról.

Az asszony beismerőleg hallgatott. Levette a kalapját, átöltözött s a cseléddel vacsorához terítették. Megvacsoráztak. Elbeszélgettek mindennapi dolgokról. Az asszony mint ahogy kedvében lett volna, sokat beszélt, fecsegett, a férfi inkább a szokottnál többet hallgatott.

Róbertre kínos éjszaka következett. Nem aludt, ében fekvé töltötte az éjjelt. A halványan pislogó mécs megvilágította a mellette fekvő alvó asszonyt. Mereven nézte.

Az egyéki ásatásoknak 38 urnafészkek, 18 urna és u nafedőtal, áldozati szerek és ékszerek voltak az eredményei.

Az egyes osztályok szaporodása és mai állapota a következő:

A könyv és kéziratár szaporodott 573 darabbal, van 6940 darab, a régiség és éremtár gyarapodott 554 darabbal, van 9878 db, a néprajzár gyarapodott 191 db, van 1824 darab, a képző és iparművészeti tár 34 darabbal, van 534 darab, a természetrajz tár 2 darabbal, van 523 darab, összesen 19199 darab. A muzeumot százegy naponát 7500 ember látta gatta, köztük a honvégyalgezer két százada és pórtartalekos százada.

A tervbe veit kulturpalotában nyerne elhelyezést ez a nagy anyag, amelynek megtekintése végett jött Debreczenbe Ferenczy Zoltán dr. Látogatása alkalmával teljea megelégedésének adott kifejezést a tárgyak elrendezése fölött s kijelentette, hogy a kulturpalota fölépítése már e nagy muzeumi anyag elhelyezése érdekében szükség van. Kijelentette még, hogy minden erejével elő fogja segíteni a kultur palota ügyét és igyekezni fog, hogy a döntés mihamarább bekövetkezzék. A kijelölt tereket is meg szemlélte és kijelentette, hogy azt alkalmasnak találja, ha azonban ezt a telket nem tudnák eléggé olcón és könnyű módon megszerezni, arra az esetre nem találná alkalmatlannak a mellette fekvő Kocz-féle telket sem, amelyet a közgyűlés annakidején szintén tervbe vett. Igaz — mondotta Ferenczy — hogy ennek homlokfalánál keskenyebb lenne, de hiszen a kulturpalotát két emeletre is lehetne építeni, azonban kiűntön lehetne megvalósítani a tervet, hogy a palotában nyerjenek elhelyezést a muzeum, a Csokonai kor, a művészeti egyesület és két nagy terem, egyik a másik fölött. Az alsó terem fölolvasásoknak, hangversenyeknek, a felső üvegtetős terem művészeti kiállításoknak.

— József főherceg Szikszón. Kaszáról jelentik: József főherceg e hó 23 án a honvédség gyakorlatainak megtekintésére Szikszóra érkezett. A főherceg egyenesen Ischlből jött inkognitóban, úgy, hogy semmiféle ünnepélyes fogadtatás nem volt. A főherceg az utat Budapestől Szikszóig automobilon tette meg.

Szerette volna csunyának, undorítónak látni a feleségét s éppen azon az éjjelen tetszett neki a legjobban. Mosolygó arca nyugodtan feküdt a fehér habfodros párnákon s a melől lecsuszott inge alól rózsaszínű bőre olyan ellenállhatatlanul kívánatos volt. Mentől tovább nézte, annál szebbnek, gyönyörűbbnek tetszett s mentől jobban tetszett neki, annál jobban megérlelődött benne az a gondolat, hogy a felesége megcsalta. Most már eltörpült benne a büszke Don Juan s csak a hűségért könyörgő férj vergődött. A sors ironiáját látta abban, hogy a nőhódító, amikor lemond a kalandokról s csak egy asszonyt akar boldoggá tenni, akkor az az asszony megcsalja. Meg volt róla győződve, hogy nálánál erőteljesebb, szebb férfi hódította el az asszonyát, csak azt nem tudta, hogy ki lehet az. A találgató gondolatai a fogorvos rendelőjébe vezették. Az asszony a fogorvosról elragadtatással beszélt s azt az embert nálá al is különösebb nőhódítóknak tartották. Később már nem is gondolt másra, biztosra vette, hogy a felesége a fogorvos szeretője lett. Ezen az éjjelen elhatározta magában, hogy figyelni fogja a feleségét s meggyőződik a valóságról.

A felesége a beleegyezésével felkészült a fogorvoshoz. Róbert óvatosan kikérdezte az asszonyt, hogy hány óraker megy fel az orvos rendelőjébe s ő a felesége által meghatározott időnél jóval hamarabb ott volt már a fogorvos előszobájában s az egyik ablakmélyedésben várta a történendőt. Az előszoba megtelt páciensekkel, akikkel Róbert nem sokat törődött, csak az orvos arcát figyelte, mikor megnyílt a rendelő ajtaja s izmos alakja látható volt. Szép férfinek találta, de nem érezte magát nálánál kisebbnek. Mégis fél-

A kolera Bécsben Budapestről vitték hajón.

Most már egészen nyilvánvaló, hogy a koleraól szóló hírek nem voltak túlzottak és az óvintézkedésre való széleskörű figyelmeztetés nem volt vaklárma.

Bécsben immár kétségtelenül megállapítottak eddig két kolera esetet.

A kolera hajó Budapestről érkezett Bécsbe. Csak természetes, hogy a megdöbbenés Bécsben igen nagy.

A hatóság most már kettőzött erővel lásson hozzá a szükséges óvintézkedések megtételéhez. Mert most már igazán nem tréfa a dolog.

A bécsi két kolera eset.

Bécsből táviratozzák: A harmadik bakteriológiai vizsgálat, amelynek Bécsben az elhunyt Held Magdolnát és a nagybeteg Hoffmann Terézt alávetették, kétségtelenül megállapította, hogy mindkettőn ázsiai koleraóban betegedtek meg. Az erről szóló hivatalos jelentés szó szerint így szól:

A belügyminisztérium egészségügyi osztálya jelenti: A bakteriológiai vizsgálatok két esetben és pedig a néhány nap előtt meghalt Held asszonynál, valamint a még beteg Hoffmann cselédleánynál ázsiai koleraóban megállapították meg. A legmesszebbmenő óvintézkedéseket megtették.

A veszedelem Pozsonyban.

Sonngott dr. városi főorvos következőleg nyilatkozott a koleraesetekről a „N. Fr. Pr.” egyik munkatársa előtt:

— Bárha a bakteriológiai vizsgálat ázsiai koleraóban állapított meg, a két eset előttem rejtélyesnek tűnik fel, mert a

tékegy volt rá. Mikor újból kinyílt az ajtó s az orvos újabb pácienszt szólított be, keserű érzés fogta el s szerette volna azt az embert megragadni s széles, nagy kezével addig szorítani a torkát, míg megfullad.

Becsapódott az ajtó, az orvos alakja eltűnt s Róbert lecsendesült. Visszafojtotta a lélegzetét s mélyebben behúzódott a függöny mögé: a felesége jött. Még ilyen csinosnak sohasem látta. A legszebb ruhája volt rajta. Belépett az előszobába s köszönt. Egy sóvány, beteges külsejű emberke s'ettett elébe. Sápát arcával rávigyorgott s megszorította a kezét. Az asszony boldogan mosolyogva fogadta a köszöntőt s magához szorította annak a szánalmas emberkének a csontos ujjait. Aztán percekig mélyen egymás szeméibe néztek.

Az asszony s a sápadt emberke egymás mellé ültek, közel az ablakokhoz. Halcan beszélgettek, Róbert mégis megérthette a szavaikat.

— Nem haragudott a férje? — kérdezte a férfi.

— Haragudott, de kibékítettem, — felelte az asszony. Azt mondtam neki, hogy egy barátnémmal találkoztam, akivel elfecsegtem.

— Nem gyanakodott?

— Nem hiszem. De különösen arra még se gondolhatott, hogy egy férfi lakásán voltam.

— Ugye, ma is eljön?

— Ma is. Mindig...

Róbert erősen megmarkolta az ablakpárkányt. Félt, hogy hatalmas teste végigvágódik a parketten.

Heldné és Hoffmann Teréz olyan hajókon jöttek Bécsbe, melyek nem közlekedtek kolerával megfertőzött helyeken. Mindkét hajó Magyarországról érkezett, ahol tudvalevőleg még nincsen kolera. A hatóságok minden tekintetben meg fogják tenni a kötelességüket és a lakosságnak egyáltalán nincs oka a nyugtalanságra, vagy aggodalomra. Természetes, hogy a legnagyobb buzgósággal folytatják a kutatásokat abban az irányban, hogy kik érintkeztek a betegekkel. Mindazok a személyek, akikről kitűnik, hogy a nevezettekkel összeköttetésben állottak, el fogják különíteni és az egészségügyi hatóság meg fogja figyelteni.

A Tengerhajózási Társaság „Regensburg” nevű hajója, amelyen Hoffmann Teréz fatális megbetegedése történt, tudvalevőleg Bócsból Pozsonyba érkezett. Utközben visszafelé jövet újabb megbetegedés fordult elő a hajón, Hoffmann Teréz hajótársa, Trenka Antónia betegedett meg koleragyanus tünetek között. Hányási ingerek, majd a kolera többi tünetei is jelentkeztek nála, amikor a hajó Pozsonyban kikötött.

A hajóskapitány nyomban értesítette a pozsonyi hatóságot Trenka Antónia megbetegedéséről. Mergl Ödön dr. tiszti főorvos intézkedésére a leányt beszállították a kórház járványosztályára. Kolerabarakban nem helyezheték el annál az egyszerű oknál fogva, mert Pozsonyban egyáltalán nincs a kolera. Ugyanezért a hajót izolálták arra az időre, amíg a bécsi bakteriológiai intézet jelentése megérkezik a koleragyanusokról. A jelentést ma délelőtt tíz órakor megkapták Pozsonyban is, s a hajót nyomban dezinficiálták és nyolc napos vesztegár alá helyezték.

Mergl Ödön dr. pozsonyi tiszti főorvos a következőket mondta a „Regensburg”-ról és az újabb megbetegedett család-leányról:

Mihelyt Pozsonyba érkezett a „Regensburg”, a beteg Trenka Antóniát, aki mint hűlő, hálótársa volt Hoffmann Teréznek, azonnal beszállították a kórház járványosztályára, ahol elszigeteltük és megfigyelés alá vettük. A rajta mutatkozó tünetek a legnagyobb mértékben koleragyanusak, a bakteriológiai vizsgálatnak azonban még nincsen eredménye. Nagy a valószínűség arra, hogy Trenka Antónia is kolerás, éppen ezért addig is, amíg kétségtelenül kiderül betegségének a természete, úgy kezeljük mint ahogyan a kolerásokkal kell eljárni. Már tudomásunk van a bécsi vizsgálat eredményéről, tehát a „Regensburg” hajót nyomban dezinficiáltuk és nyolcnapos vesztegár alá helyeztük. A hajón tartózkodó személyzetet természetesen azonnal izoláltuk s a vesztegár ideje alatt nem érintkezhetnek senkivel.

Ilyenformán az összes értesülések a mellett szólnak, hogy Trenka Antónia is kolerás s ha ez még nincs is véglegesen megállapítva, nagyon közel fekszik az a gyanu, hogy a hálótársa, Hoffmann Teréz megfertőzte.

Kolerás hajó a főváros közelében.

A Magyar Kir. Folyam és Tengerhajózási R. T. 806-os számú uszályhajó, melyen Held Magdolna megbetegedett, most az Ujpesti sziget fölött, a szabad Dunán horgonyoz és kolera bacillusokkal van megfertőzve. A társaság egyik tisztviselője kijelentette, hogy az uszályhajó, amelyen je-

lenleg csak egy ember tartózkodik, mert Held Bécsben van, hogy részt vegyen felesége temetésén, vesztegár alá helyezték. Erre az intézkedésre a legnagyobb mértékben szükség volt, mert a koleraveszedelem magát Budapestet veszélyezteti a legjobban.

Magyarevics Mladen dr., a fővárosi tiszti főorvosnak felszólítására a rendőrség most azt keresi, hogy a kolerának áldozatul esett Heldné az utóbbi időben merrre járt, hol lakott és kikkel érintkezett. Ezeket, a Jászberényi-úton, a fertőtlenítő-intézet mögött épített barakokban fogják elhelyezni és a fertőtlenítővel fogják táplálékkal ellátni őket.

A 806-os számú hajót, amely vesztegár alatt van, ezután fogja a fertőtlenítő intézet deszinficiálni. A rajta lévő hajókormányost öt napig elkülönítve tartják.

Vasziljevics alpolgármester ma délután rendeletet intézett a hatóságokhoz a gyors óvintézkedések végett. A pályaudvaron detektívek figyelik az érkező utasokat. A főváros plakátokon figyelmezteti a közönséget, hogy amint gyanus eset fordul elő, azonnal hozzák a hatóságok tudomására.

Intézkedések az osztrák határon.

Tekintettel a Bécsben megállapított ázsiai koleraesetre, a magyar belügyminisztérium egészségügyi osztályának vezetője azonnal telefonon kérdést intézett az osztrák belügyminisztériumhoz, amely megerősítette, hogy két ázsiai koleraeset fordult elő és közölte, hogy beható vizsgálatot indított annak kiderítésére, vajjon a járvány nagyobb terjedésétől lehet-e tartani. Amennyiben kiténnék, hogy nem teljesen izolált esetekről van szó, hanem a baj terjedésének veszélye volna várható, a magyar kormány a legszigorúbb intézkedéseket fogja tenni az osztrák határ felé és az összes határállomásokon az utasok legbehatóbb megvizsgálását fogja elrendelni.

Az orosz határról.

Lemberg, augusztus 26. Tegnap délután Krakkóból Lembergbe érkezett Galka dragonyostiszt, a lembergi lovasgyakorlatokra. A tiszt az utóan hirtelen rosszul lett és koleragyanus tünetek között a kórházba vitték. Az orvosi vizsgálatot még nem fejezték be.

Lembergben tegnap megbetegedett koleragyanus tünetek között Kutsch Tamás napszámos. A kórház egy elkülönített pavillonjában helyezték el és bakteriológiai vizsgálat alá vették.

Csernovitz, augusztus 26. A bukovinai határ mellett levő Holtisenben egy munkás erős koleragyanus tünetek között megbetegedett. A bukovinai határon szigorú intézkedéseket tettek a kolera behurcolása ellen.

Tanügy.

Párhuzamos osztály a ref. felsőbb leányiskolában. A debreczeni ref. felsőbb leányiskola igazgatótanácsa a folyamodók nagy számára való tekintettel, már az 1910-11-ik iskolai évre, a felsőbb leányiskola első osztályával párhuzamos osztályt létesít. Ezen osztályba jelentkezni lehet délelőtt 11-12 ig az igazgatóságnál. A beiratások a ref. felsőbb leányiskolába és a vele kapcsolatos elemi iskolába szeptember 1-3. napjain eszközöltnének (az emeleten) délelőtt 8-12 óráig. A beiratás alkalmával fizetendő a dologlakért és nyugdíjilleték címen járó összeg egész évre és a tandíj felé. Azaz a felsőbb leányiskola I-IV. osztályá-

ban 88 korona, az V-VI. osztályban 48 korona, a felsőbb leányiskolával kapcsolatos elemi iskolában 20 korona 80 fillér. Koncz Aurélné, igazgató.

Három anarkistát fogtak.

Óriási riadalom Győrben.

A győri rendőrség szenzációs fogást csinált tegnap. A Frigyes főherceg jelenlétében tartott gyakorlat alkalmával a gyakorlótéren letartóztatta Raszovszky János állandó felügyelet alatt álló anarkistát és két társát, a kik a főhercegtől alig száz lépésnyi távolságban egy mélyedésben levő fa tövében huzódtak meg.

A leggyanusabb alak a három közül Raszovszky. Raszovszky János brünni születési és csebini illetőségű 23 éves szövagyári munkás. Már egy ízben, 1907. május 5-én volt Győrött s a textilgyárban dolgozott.

Odaérkezte után a belügyminiszter 30 Ac. számú leiratában figyelmeztette a polgármestert, hogy Raszovszky Jánost, mint közismert és Wienből kitiltott anarkistát állandóan figyeltesse.

Raszovszky később eltávozott Győről és csak 1910. március 14-én érkezett vissza. Közben Wiener-Neustadtban is tartózkodott, ahol betöréses-lopásért négy hónapi súlyos börtönrre ítélték.

Március óta, Krisztinkovics Antal rendőrfogalmazó, aki az anarkisták jegyzékét vezeti, állandóan figyelgeti Raszovszkyt. Török Mihály polgári rendőr volt a felügyelettel megbízva, aki minden héten legalább egyszer jelentést tett Krisztinkovics fogalmazónak az észleleteiről.

Mikor őfelsége május 25-én Budapesten tartózkodott, akkorra volt idősze valami ügyben Krisztinkovics fogalmazóhoz Raszovszky. Előzőleg pár nappal Raszovszky jelentkezett, hogy a tárgyaláson nem jelenhet meg, mert üzleti ügyben Budapestre kell utaznia. Ugyanezért a gyár igazgatóságánál beteg jelentett s azt mondta, hogy bemeleg gyógykezelés végett az ottani városi kórházba.

A rendőrségen ekkor nagyon figyelgettek s Raszovszky nem utazott el s a kórházba sem ment be.

Mikor most elfogták, ócska, kopott ruha volt rajta, a nyakán, az anarkisták viselete szerint, a mellet is egészen betakaró fekete kendő, halálfejes tüvel. A kabátjának gomblyukában a cseh szabadszervezet jelvénye.

A másik anarkista Szméták Antal, aki cseh ember. Zsizselie a szülőhelye és oda való illetőségű is. Azt mondja, hogy büntetlen. Magas szál, erős ember, 32 éves. Az egyik szeme beteg.

Kihallgatásakor azt vallotta:

— Későbbben keltünk a szokottnál. De negyed hétkor már a gyár előtt álltunk. Máskor is mentünk ilyenkor.

— Ekkor mentek arra a huszárok, akiket meglátva, Raszovszky indítványozta, hogy menjünk ki a gyakorlótérre. Nem tudtuk, hogy itt van a főherceg. Azt sem tudtuk, hogy mért kísérték be a detektívek.

A harmadik elfogott Sacher János harminchét esztendősen rechnitzi születésű és illetőségű, győri textilgyári munkás. Büntetve — állítása szerint — még nem volt. Negyedik esztendeje van Győrött. Sovány piros képű ember, a homloka magas.

Ez a következőt vallotta:

— Beteg voltam tegnap. Nem óbredtem föl a rendes munkaidőre. En ugy sem álltam volna munkába, de így nem ébreszhettem föl hálótársaimat s emiatt azok is elkétek a munkából. Miután így nem mehettek dolgozni, azt ajánlottam, hogy menjünk, nézzük meg a manóvert. S kimentünk.

A rendőrség a „gyanus” embereket azonnal szoros őrizet alá vette és Raszovszkyt toluocuton Bruckba szállította, ahol átadták a határrendőrségnek, a másik kétőt pedig győri felügyelet alá helyezték.

A hajdunánás-tiszapolgári vasút.

Nánásról induljon-e vagy Bőszörményből?

A debrecen-tiszapolgári h. é. vasút részvényirtásának igazgatósága már régen tervezi, hogy Hajdunánástól Tiszapolgárig új vasutat építet. Hajduböszörmény is beleszól ebbe a tervbe és azt akarná, hogy az új vasút onnan ágassék el. E miatt most nagy vita kerekedett az érdekelte városok között. Hogy végeredményben hogyan dől el a dolog, azt még most nem tudni, azonban hogy Hajdunánás ragaszkodik álláspontjához, azt bizonyítja az a nagy terjedelmű memorandum, melyet a vasút igazgatóságához intézett.

A memorandum élesen és világosan körülhatárolja azokat az okokat, melyek a mellett szólnak, hogy a tervezett vasút ne Bőszörményből induljon ki, hanem Nánásról. A memorandum egyes részleteiben így szól:

Elsősorban maga a természeti, földrajzi fekvés feltétlenül a mellett szól, hogy a tervezett új vonal a hajdunánási és ne a bőszörményi pályaudvarról ágassék ki. Ugyanis ha légvonalban vesszük a távolságot, mely egy részt Hajduböszörményt, másrészt városunkat Tiszapolgártól elválasztja, a különbség már itt szembetűnő. Mert míg a hajduböszörményi elágazás 38 kilométeres pályatest kiépítését tenné szükségessé, addig városunktól csupán 23 kilométer az út, mely kiépítésre vár.

De tekintük azt a különbséget is, mely a jelenlegi vasuti távolság és különkülön a hajduböszörmény-tiszapolgári, meg a hajdunánási-tiszapolgári vonal kiépítése esetén előáll abban a tekintetben, hogy mit nyernek vagy vesztenek távolságban az érdekelte városok az egyik és mit, a másik esetben. Erre nézve szabad legyen az itt következő kimutatásra hivatkoznunk.

1. A jelenlegi vonalon a távolságok a következők:

Hajduböszörmény—Tiszapolgár 74, Hajdudorog—Tiszapolgár 59, Hajdunánás—Tiszapolgár 23, Szentmihály—Tiszapolgár 39 kilométer.

II. A hajdunánás-tiszapolgári vonal kiépítése esetén ide módosulnának:

Hajduböszörmény—Tiszapolgár 44, Hajdudorog—Tiszapolgár 29, Hajdunánás—Tiszapolgár 29, Hajdunánás—Tiszapolgár 23, Szentmihály—Tiszapolgár 37 km.

III. Ezzel szemben a hajduböszörmény-tiszapolgári vonal a következőket eredményezné:

Hajduböszörmény—Tiszapolgár 38, Hajdudorog—Tiszapolgár 53, Hajdunánás—Tiszapolgár 59, Szentmihály—Tiszapolgár 73 kilométer.

Igy tehát az érdekelte városok távolsága Tiszapolgártól a hajdunánás tiszapolgári elágazás mellett rövidülne:

Hajduböszörménytől Tiszapolgárig 30, Hajdudorogtól Tiszapolgárig 30, Hajdunánástól Tiszapolgárig 30, Szent-Mihálytól Tiszapolgárig 2 km-el ellenben a hajduböszörmény-tiszapolgári irányban a különbség oda módosul, hogy a rövidítés Hajduböszörménytől-Tiszapolgár 36 km. és így 6 km-el több lenne ugyan, de már Hajdudorogtól Polgárig 30 km. helyett csak 6 km. és így 24 km el kevesebb. Hajdunánástól Polgárig 6 km el, Szentmihálytól pedig 34 km-el már egyenesen hosszabb lenne még a jelenlegi állapotnál is!!

Az eddig elmondottak azonban csak az érdekelte városok esetleges előnyeit vagy hátrányait tüntetik fel csupán, de ezekkel szoros kapcsolatban van magának a vasuttár-

saságnak pénzügyi érdeke is. Ugyanis amint fentebb említettük, a hajduböszörményi elágazás 38 km es pályatest kiépítését tenné szükségessé, míg a hajdunánási csupán 23 km. pályatestet igényel — így a különbség a tekintetes igazgatóság eredeti terve vagyis a hajdunánási elágazás javára 15 km. Már pedig ez kilométerenként 50.000 K.-a építési költséget véve számításba — 750 000 K. megtakarítást jelent, mert — hasonló számítás véve alapul — 38 km. pályatest kiépítése 1 millió 900 ezer K.-ba, 23 kmé pedig csak 1 millió 150 ezer K.-ba kerül!!

Ezen kívül még a hajduböszörmény-tiszapolgári vonalhoz legalább két állomás szükséges, míg a hajdunánás-tiszapolgárin elég lesz egy. Ezeknek felépítési költségét ha figyelmen kívül hagyjuk is, de fenntartásuk és személyzettel ellátásuk már nem jelentéktelen tökének felel meg!!

Az építési költségeknél mutatkozó óriási különbség mellett legyen szabad még felhívunk a tekintetes igazgatóság figyelmét a forgalom megváltoztatásától eredő különbségekre is.

Ugyanis feltéve, de meg nem engedve, hogy Hajduböszörménytől elágazva építették ki a tervbevevett vonal Tiszapolgárig, mi történne a Debreczentől Tiszapolgári illetve Miskolc felé lebonyolítani szándékolt személy- és teheráru forgalommal? Igaz ugyan, hogy mind ez az új vonalra tehát a vasutársaság vonalára terelődnek át, de a már ez idő szerint meglevő hajduböszörmény-hajdunánási 21 km. hosszán is szintén a vasutársaság tulajdonát képező vonalszakasz a forgalomtól elesvén, elesnek az abból származó haszontól is, míg a hajdunánási elágazása esetén ez meg nem történhetik, sőt a fentemlített és már így is élénk forgalmu vonalszakasz jövedelmezősége jelentősen növekednék.

Már pedig az, hogy egy már meglevő jól jövedelmező vasuti vonal forgalma egy másik — noha ugyanazon vasutársaság tulajdonát képező, de óriási befektetést igénylő vonalra tereltessek át, gazdaságosnak és a vasutársaság pénzügyi érdekében fekvőnek egyáltalában nem tekinthető.

A legujabb király.

*

— Apróságok Nikitáról. —

A kis Montenegró a hatvannyolc esztendő, ősz Nikita fejedelem uralkodásának ötvenedik évfordulóját, mint már bőven megírtuk, azzal ünnepli meg, hogy a fekete hegyek országát királysággá proklamálja. Maga az öreg fejedelem édes-keveset törődik vele, hogy ezután felségnek titulálják, de minden demokratizmusa mellett is kénytelen volt engedni nemzeté hűségének, mely bolgár Ferdinánd megkoronázása óta nem tudott nyugodni, míg Nikita bele nem egyezett, hogy királyi koronát tegyenek a fejére.

Nem annyira az alig negyedmillió főnyi lakosságból álló új királyság érdekes, mint inkább az új király, aki a világ legdemokratább uralkodója. Cettinjei egyszerű palotájában mindenkit szívesen fogad s nagyon szereti, ha az idegenek meglátogatják. Udvarában fejedelmi etikett van, de azért kezét fog és megáll beszélgetni legegyszerűbb alattvalójával is.

A palota berendezése hemzseg az ellentétektől. A barbár balkáni tárgyak mellett szépen megfér a gyönyörű olasz butor, amelyet az új király leánya, Eléna olasz királyné küldött ajándékba. A király asztalán csak

nem mindennapos a sonka és a szilvórium s gyakran megcsik, hogy asztalterítő se kell neki hozzá.

Hogy Nikita mennyire szereti barátságát, alig lehetne szebben illusztrálni, mint az alábbi kis történettel. Egyszer egy angol utazó Cettinjébe érve, azt az óhaját fejezte ki, hogy szeretne beszélni a fejedelemmel. Semmi sem volt könnyebb s az utas egy óra múlva már mint Nikita vendége ette a sonkát és itta a szilvóriumot. Középsé közben szóba került természetesen Montenegró is.

— Az én hazám nem a legnagyobb ország a világon, sőt még a Balkánon sem, — mondotta Nikita — de azért el nem cserélném semmiféle más birodalomért az ég alatt.

Az idegent, úgy látszik, nem hatotta meg valami nagyon ez a kijelentés, mert nem felelt rá s Nikita méltatlankodva folytatta:

— De azt csak el kell ismernie, hogy a legszebb ország a világon és a legbecsületesebb nép lakja.

Ebben az angol sem mert már kételkedni, csupán az az ellenvetése volt, hogy Montenegrónak nincs kivitele. De erre a megjegyzésre mérgesen pattant föl az öreg fejedelem:

— Kivitel! Hát az én leányaim? Az egyik olasz királyné, kettő orosz nagyherceghez ment férjhez, a negyedik, szegény Zorza pedig Karagyorgyevics Péternek volt élettársa. Ha ez se elég kivitel, akkor nem tudom, mit nevez ön annak.

Nikita szívesen látogat el Olaszországba s büszke arra, hogy leánya egy nagy hatalom koronás asszonya, de azért az orosz udvar keleti pompája sokkal jobban tetszik neki.

Minden jóság mellett energikus, ellenmondást nem tűrő természetű, amit leánya Eléna királyné is örökölt tőle. Erről egy érdekes történet tanuskodik. Egy alkalommal az olasz udvarnak pétervári vendégei jöttek többek közt megérkeztek a királyné hűgái férjeikkel, az orosz nagy hercegekkel együtt. Az orosz udvarhölgyek egyike parázs flörtöt kezdett az olasz királlyal, ami Eléna királynét módfelett bosszantotta s minthogy az urát híven és igazán szereti, de az árnyékától sem egykönnyen ijed meg, hamrosan elintézte az ügyet. Egy reggel véletlenül akkor nyitott be a kacér nőcske lakóosztályába, mikor Viktor Emánuel 6 felsége odabent cigarettázott. Hogy a felséges ur mit kapott szintén felséges feleségétől, arról beszélni nem lojális cselekedet; a szőke orosz nőt azonban a királyné először alaposan leszidta, azután félóra alatt utnak indította Oroszország felé. Ez az energia határozottan rávall Nikita nevelésére.

Nikita 1905-ben alkotmányt akart adni népének. Egybe is hívta a nemzetgyűlést, de tervét nyélbeűtni sehogy sem tudta. A nemzetgyűlés tagjai közt veszekedés támadt, ami annyira izgatta a békeesszeregető fejedelemet, hogy azzal a kijelentéssel: Montenegró még nem érett meg az alkotmányra, — hazaküldte híveit.

Weisz Adolf posztó kereskedése ideiglenesen a főtözsdevel szemben levő bódében.

A

El

Egy lottiként gyalóter hatást k ban.

Min

Less k éjjel ar bájában értékes megugr kettő e gányok szett és gálóbr rőrek nevv ol pában. határáb kire La Ezen az elé. A nyel, m kicsikar tudták ték a n fogházó gány él egy ók járkál f kérdése) Amit sz ruhája lenül rá vagy va

Te

rsdi kir tet lop tében j róság te ben. A lehetett zett mag és neve hozzáint Annyit többet megállá

Fe

nőknek érzi-e m büncsele vele, se nak fe mert el egy epi elmebaj ügyész cigány tárgyalá bíróság fogadta.

Szin

zások.

álló zen a beirat leveles vészek. ének, g rona, s melléktá detől a sitéssel d. u. 5 26. sz.) kapható

Uveg és GL Plac-

A nánási vadember.

Elmebajos cigány a bírák előtt.

Egy hajdunánási cigány ült tegnap vádlottként a nagyváradai törvényhatóság tárgyalótermében s viselkedésével félelmetes hatást keltett a tárgyaló közönségnek sorában.

Mintegy hét évvel ezelőtt a biharmegyei Less községben Juhász Lajos tanító egy éjjel arra ébredt, hogy tolvajok járnak szobájában. Összeszedtek mindent, amit csak értékesnek találtak és a kifeszített ablakon megugrottak. A tettesek közül sikerült is kettőt elcsipni, kik közégbeli téglavető cigányok voltak. A harmadiknak nyoma vesztett és így kibujt a büntetés alól. A vizsgálgatóbíró rendelkezése szótá szüretlenül köröztek egy Lakatos János, Gyula, József nevű cigányt, kinek része lett volna a lopásban. Egy hónappal ezelőtt Hajdunánás határában a csendőrök elfogtak egy cigányt, kire Lakatos személyleírása teljesen ráillett. Ezen az alapon vezették őt a vizsgálóbíró elé. A vallatás azonban nem járt eredménnyel, mert a cigányból egy szót sem tudtak kicikarni. Személyazonosságát tehát nem tudták megállapítani, mindamellett bekísérték a nagyváradai ügyészség fogházába. A fogházörök állítása szerint az ismeretlen cigány életmódja semmivel sem különb, mint egy óskori ember élete lehetett. Szótlansul járkal fel és alá cellájában, a hozzáintézett kérdésekre sirással vagy nevetéssel válaszol. Amit szeme előtt lát, legyen az saját daróruhája vagy nádból készített széke, szüntelenül rájga. Mindennap meg kell foltozni vagy varrni a ruháját.

Tegnap tartotta volna meg a nagyváradai kir. törvényszék a tárgyalást az említett lopás bűnjében. Egy fogházörök kíséretében jelent meg a titokzatos cigány. A bíróság tehetetlenül állott a vádlottal szemben. A felolvasott személyleírásból nem igen lehetett ráismerni a vádlottra. Bambán nézett maga elé, csak olykor olykor integetett és nevetett az ügyészre, ahelyett, hogy a hozzáintézett kérdésekre feleletet adott volna. Annyit mondott, hogy Károlynak hívják s többet egy szót sem szólt, amiből kiletét megállapíthaták volna.

Felolvasták előtte a vádiratot. Az elnöknek arra a kérdésére, hogy bűnösnek érzi-e magát, igennel válaszolt. De mikor a bűncselekmény részleteit ismertették meg vele, semmiről sem akart tudni. A bíróságnak fel kellett függeszteni a tárgyalást, mert első pillanatra nyilvánvaló volt, hogy egy epileptikus bántalmaktól agyongyötört, elmebajos ember ül a vádlottak padján. Az ügyész indítványára a bíróság elrendelte a cigány elmeállapotának megvizsgálását és a tárgyalást elnapolta. A titokzatos cigány a bíróság eme határozatát harsogó kacajjal fogadta.

Színház és Művészet

Zenekonzeratoriumi beiratkozások. A P. Nagy Zoltán igazgatása alatt álló zeneiskolában a mai napon kezdődnek a beiratkozások. Tanárok: államilag kép. okleveles tanárok, kiváló pedagógusok és művészek. Főtanszakok: zongora, hegedű, ének, gordonka. Tandij: havonként 8 korona, a középosztályokban 10 korona, a mellékanszakokkal együtt. Tanítás: kezdetől a legfelső kiművelésig. Bővebb értesítéssel a hivatalos órák alatt: d. e. 11-ig, d. u. 5-ig szolgál az igazgató. (Piac utca 26. sz.) A mult tanév évkönyve díjtalanul kapható.

Üveg és porcellán legolcsóbb bevásárlási forrás
GLÜCK JÓZSEF
Piac-u. 6. a nagytemplom mellett.

100 katonaló.

Riadalom a Szent-Annán.

Pénteken este fél 10 óra tájban egyszerre nagy lódobogás és nyerítés zaja riasztotta fel a Szent-Anna-utca csöndjét. Mintha lovas atakot rendezett volna legalább is vagy öt század katonaság, oly élesen hallatszott a lovak patáinak csattogása.

Vagy 100 darab szépen ápolat katonaló futott zablátlansul végig és a közbeeső utcákon széjjel szaladtak. Egy csapat a Piac-utcán végig a piactér felé tartott, másik része pedig a vasut felé.

A rakoncátlan állatok a Szent-Anna utca végén levő ugynevezett „lágér“-ből szöktek meg. Órízletlenül és féknélkül hagyták őket a katonák és a tüzesvérű állatok éltek, sőt — amint látszik — visszaéltek a szabadsággal. Így történt, hogy kedvük szottyant egy kissé széjjelnézni a városban.

Csak nagynehezen tudták a rakoncátlan állatokat összefogdosni.

A rendőrség bűnügyi osztályának udvarán gyűjtötték össze az elfogdosott paripákat és élvezet volt nézni, hogyan fékezték meg egyenként a ficánkoló lovakat.

Az utca közönsége kellemes szórakozást talált a toporzékoló állatok száguldozásban és elfogatásában.

Bent a városban ugy is ritka látványosság az ilyesmi. És még hozzá: ingyen látványosság volt.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek. Holnap aug. 28-án a ref. templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben fognak megtartatni: a Nagytemplomban prédikál Dicsőfi József lelkész, ágendázik Molnár Ferenc s. lelkész, — a Kistemplomban prédikál Szarka Boldizsár s. lelkész, ágendázik Szele György lelkész, — Kossuth-utcai templomban prédikál Uray Sándor lelkész, ágendázik Biró János lelkész, — az Ispó-tály-templomban prédikál Könyves Tóth Kálmán lelkész, ágendázik Keoskeméthy Lajos vallásnár, — a Homokkerti imaházban prédikál és urvacsorát oszt Berecky József senior, — a városi szegényházban prédikál és urvacsorát oszt Hajdu Zsigmond püspöki titkár, — a Csapókeri imaházban prédikál Kósa Zsigmond s. lelkész.

A bolgár király Budapesten. Fővárosi tudósítónk táviratozza, hogy ma reggel 7 óra 45 perckor Ferdinánd bolgár király Szerajevóból Boszniabrodon keresztül külön vonaton Budapestre érkezett. Vele van Boris trónörökös, Paprikov külügyminiszter és több minisztere. A keleti pályaudvaron Hegyeshalmy Lajos és Lachnitz vasuti állomásfőnökök fogadták az uralkodót. A különvonat mellékvágányra állott, Ferdinánd nem szállt ki szalonkocsijából, Hegyeshalmyt ott fogadta. A vonat megérkezése után két automobil állott az udvari váróterem elé, a király előbb elintézte az elintézésre váró államügyeket és csak azután, hogy sürgős munkájával elkészült, hagyta el a vonatot. Vadászatra ment szentantali birtokára Gömörmegyébe. Miniszterei délután három óra 20 perckor visszautaztak Bulgáriába.

Debreczeni tanítók az állami tanítóképzésért. A Magyarországi Tanítótestületek Országos Szövetsége tegnap tartotta meg az évi közgyűlést Pest vármegye székházának dísztermében. A közgyűlésen,

amely résztvevőinek számánál fogva is imponáns volt, elfogadták Ember Sándor igazgató határozati javaslatát, amely kimondja, hogy Magyarországon a nemzetiségi és felekezeti viszonyok egyenesen megkövetelik az egységes állami tanítóképzést. E kérdéshez sokan szólaltak föl, többek közt Csurka István debreczeni és Simon Károly hajdubátházi tanítók, akik szintén amellett érveltek, hogy a tanítóképzést ki kell venni a felekezetek kezéből. Csurka István felhívta még a közgyűlés figyelmét a hajdumegyei Gőnczy-Egyesület által Hajduszoboszlón felállítandó Gőnczy Pál-szobor leleplezési ünnepélyére. Gőrczy, aki tanítóból lett államtitkár, megérdemli, hogy minden tanítóegyesület küldjön néhány képviselőt az emlékünnepelelyre. Az ünnepély szeptember negyedikén Hajduszoboszlón lesz. A közgyűlés örömmel fogadta a felhívást.

Uj szer a tüdővész ellen. Berlinből táviratozzák: A kísérletek Rosenbach göttingai egyetemi tanár új szerével kedvező eredményt adtak. Az új tuberkulin bizonyos blochemikus elváltozás utján a tüdővész bacillusait ártalmatlanokká teszi. A Deutsche Medizinische Wochenschrift mai közlése szerint a klinikákon folytatják a kísérleteket az új tuberkulinnal.

Debreceni méhészek kiténtetése. A gödöllői országos méhészeti kiállításon, amely a napokban nyílt meg, a Hajdumegyei Méhész Egyesület tagjai is részt vettek és pedig igen szép eredménnyel, mert a debreceni kiállítók több értékes díjat nyertek. Ami pedig nagy jelentőségű dolog, mert a kiállításon nemcsak Magyarországról, de Ausztriából és Németországból is mintegy ötezer méhészt vett részt. A debreceniek közül díjakat nyertek Ifj. Weichinger Károly, a Hajdumegyei méhészeti egyesület elnöke és pedig két országos egyesületi nagy bronzérmét, Vásárhelyi Zoltán dr. egyesületi titkár egy nagy országos egyesületi bronzérmét, Czeglédi András másodtitkár egy aranyat, G. Szabó Kálmán tag elismerő oklevelet.

A debreczeni kőműves-sztrájk. A mai nap semmi változást nem hozott a sztrájk dolgában. A harcoló felek semmi közeledést nem mutatnak a béke felé. A csütörtöki meghiusult békekísérletek után ma meg sem kísérelték az újabb tárgyalásokat.

A malomsztrájk. A malommunkások sztrájkja változatlanul egyre tart és semmi kilátás a hamaros békekötésre. A malomegyesület tegnap kimondta, hogy semmiféle új szerződés megkötésére nem hajlandó, a régi szerződés alapján azonban visszaveszi a munkásokat. A munkások persze ebbe nem mennek bele. Tehát teljes a bizonytalanság a sztrájk körül.

Beiratkozás az izr. polgári leányiskolába. Az izr. polgári leányiskolában (Deák Ferencz-u. 1.) a jövő tanévre szóló beiratkozások szeptember 1, 2, és 4-én tartatnak délelőtt 9-től 12-ig. Az I-ső osztályba beiratkozhatnak, kik az elemi iskola IV-ik osztályát sikerrel végezték. Akik az elemi iskola V. VI. osztályából a polgári iskola II-ik, illetve a III-ik osztályában kívánnak belépni, kötelesek felvételi vizsgát tenni. Évi tandij 60 korona. A tanév ünnepélyes megnyitása szeptember 5-én lesz, a tanítás 6-ikán kezdődik.

Akasztfő helyett husz évi börtön. Prágából jelentik: Az esküdtszék akasztfőre ítélte Bartak dohánytözsede-árusnő rablógyilkosát. Most a király a halálos ítéletet husz évi súlyos börtönre változtatta.

A nyiregyházi gazdaggyűlés. Az Országos Gazdaszövetség szeptember hó 20-án tartja meg Nyiregyházán a mezőgazdasági kiállítással kapcsolatban országos

A legjobb minőségű befőtt üvegek minden nagyságban. — Kerti golyók nagy választékban a legjutányosabb árban. — Kép keretezés a legszebb kivitelben.

Épület üvegezés a legolcsóbb árban.

nagygyűlést, amelyre a debreceni gazdasági egyesületet, a gazdakört és a gazdákat is meghívták. Az országos gyűlésen Mailáth József gróf, Mezőssy Béla, Lipthay Béla és Meskó Pál lesznek az előadók. A vendégek elszállásáról a szabócsvármegyei gazdasági egyesület lakásrendező bizottsága fog gondoskodni. A gazdasági egyesületek a gyűlésnek nagy jelentőséget tulajdonítanak s előreláthatóan a gyűlésen a gazdák rendkívül nagy számban fognak megjelenni.

— **Az Arany-Bika Múlató** kapul még csak pár napig maradnak nyitva. Az utolsó napok új vonzó látványossága *Kentucky and Miss Anny* mexikói jongleur jelenet. A rendkívül nagy sikert aratott attrakciók, *Sisters Edelweiss*, az „Alpesi csillagok”, *The Bradnas* excentrikusok, *Roland Robert* komikus és hangszerimitátor, *3 Mascottes* angol trio stb. minden este fellépnek. Az előadások 9 óráig kezdődnek.

— **A kolera és az ijedtség.** Bizonyos, hogy a veszedelemmel szemben édes kevés vigasztalás lehet egy kis mese, mégis elmondjuk, az alábbi kis legendát, mert azt példásza, hogy a veszedelemnek legfőbb segítőtársa az ijedtség.

Történt egyszer — beszéli ez a legenda — hogy egy jámbor hívő Mekkába való zarándoklása közben találkozott a koleraival, aki Szmirna felé tartott. A hívő, aki maga is Szmirnába tartott, könyörgött a koleranak, kímélje meg az ő családját és a mikor erre ígéretet tett, megkérdezte a kór-ságot, hány áldozatot szed majd Szmirnában.

— Tud meg, felelte a kolera, — hogy kétezer embert ölök meg. Se többet, sem kevesebbet.

Erre elváltak egymástól. Amikor az tán a zarándok visszatért s újra találkozott a Kolerával, aki Szmirnában elvégezvén a dolgát más város felé tartott,

— Nos, — kérdezte a zarándok.

— Négyezer, — felelte a kolera.

— Nekem azt ígérted, kétezer. Miért csaptál be?

— Nem csaptalak be. En kétezeret öltem meg, a többi az ijedtségtől halt meg.

Keleten — állítólag — a hatóságok, valahányszor a kolera-veszedelem jelentkezik, ezt a kis mesét doboltatják ki, hogy a lakosságot nyugalomra bírják. Reméljük, nálunk talán valamivel alaposabb és higiénikusabb óvószabályokhoz is nyulnak a hatóságok a fekete veszedelemmel szemben.

— **Nánáson nem akarnak fürdeni.**

A Hajdunánási Újság írja: „Folyó hó 19-án rendkívüli közgyűlése volt a városi képviselő-testületnek. Tárgyalás alá került volna most a Berencsy János dr. ösmeretes indítványa a fürdőügyben, de határozatképtelenség miatt le kellett venni a napirendről. Hiába! mi nem akarunk fürdeni!”

— **Tizenkétéves anya.** Tizenkét nappal ezelőtt Magyarországon megtörtént a világesoda: Rózsa Ilona tizenkétéves kislány nagykárolyi cselédleány életéről, egészséges fiúgyermeknek adott életet. Ennek a nagykárolyi csodának hosszú évtizedeken nem akadt eddig párja: Rózsa Ilona megteremtette az anyaság világrekordját. A legfiatalabb anya és az újszülött jól érik magukat, a szülei ellenben, — mint Szatmárról táviratozzák, — a szatmári ügyészségen följelentették az apát, aki ellen megindult a bűnvádi eljárás.

— **A nap halottal.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban szombattól fogva a következő haláleseteket jelentették be: Sütő János ref. 63 éves, Balázs Kálmán ref. 5 hónapos.

— **Olvasta már Ön?** hogy a legszebb és legolcsóbb fénykép-levelezőlapok a „Hunnia” fényképészeti és festészeti műteremben készülnek, Piac- és Csapó-utcai sarokház, Modern műterem az utcai oldalon.

— **Mindennemű könyvkötések,** bőrdíszmunkák, reklám-cikkék stb. Antalfy Ferencz könyvkötészetében készíttetnek Piac-utca 31.

— **Befőzéshez** dupla vastag pergament papír Thaisz Arthur papír áruházában kapható.

— **Városunk** legtekintélyesebb orvosai elismerik, hogy legjobb *sérvkötők, haskötők, hátegyenesítők, gumiharisnyák* orho-pád és betegápolási cikkek *Schön Sándor* keztyű, kötöszor és orvosi műszertárában kaphatók. Debreczen Piac-u. 12.

— **Iskolakönyvek** összes iskolák részére új vagy ódon, kaphatók Antalfy József iskolai könyvkereskedésében és antiquáriumban.

Üzlet áthelyezés miatt
végeladás
Minden, áron alul adatik el
GLÜCKEDE
üzletpöztetében, a barakban.

Törvénykezés.

— **A Polónyi-Lengyel-pör.** Ismeretes még az a nagy rágalalmazási sajtópör, amelyet *Polónyi Géza* volt igazságügy-miniszter indított *Lengyel Zoltán* országgyűlési képviselő ellen, aki 6t „A Nap”-ban megtagadta. A budapesti büntető törvényszék esküdtbírósa egy ízben már ítékezett ebben az ügyben, de a Kuria megsemmisítette az esküdtbírósa ítéletét és újabb főtárgyalást rendelt el. Mint fővárosi tudósítónk táviratozza, ebben az ügyben most a budapesti büntető törvényszék átírt a képviselőházhoz és kérte, hogy az újonnan alakult képviselőház fügessze fel e kérdésben *Lengyel Zoltán* dr. képviselő mentelmi jogát.

Megérkeztek a legújabb divatu
Férfi ruha szövetek
Szabó László
férfi szabó üzletében, Széchenyi-u 1.

Terménynyozsde.

Chvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1910. aug. 26.

Készáru üzletben.	
1910. októberi buza	9.82—83
1911. áprilisi buza	—
1910. májusi buza	—
1910. októberi rozs	7.28—29
1910. áprilisi rozs	—
1910. májusi rozs	—
1910. októberi zab	7.77—78
1911. májusi tengeri	5.77—78
1910. júliusi tengeri	—
1910. szeptemberi tengeri	5.76—77
1910. augusztusi repeze	—

Iskolai tankönyvek

az összes intézetek részére

Csillag Arthur

könyv-, papir- és írószerekkereskedésében
Városháza épület.

Kizárólag a legújabb kiadások!

Legszilárdabb alapon álló Elsőrendű új órás ékszerüzlet és műhely Sándor Ármin

DEBRECZEN

Piac-u. 41. (Dréher sörcsarnok mellett.)

Prima briliántok! — Precíz órák! — Gazdag választéku ezüst raktár!

Eddig nem létezett
olcsó árak!

Órajavítások, ékszer alakítások kiváló gondtal, legolcsóbban.

Regény-Csarnok.

Sötét titok.

(4.) Irta: **Stevenson Róbert.**

— Ezzel azonban nem azt akarom mondani, hogy az egész ügyet nem tettem további vizsgálódás tárgyává. Behatóan foglalkoztam a kérdéssel és először így a rejtélyes házat kutattam át át véges-végiglen. Igazán, alig érdemli meg, hogy háznak mondják! Nincs több ajtója ezen az egy pinceszertű benyíláson kívül s ezt sem használja más emberfia kalandom hősnőn kívül. Az első emeleten három ablak nyílik az udvarra s ezek mindig zárva vannak, de meglátszik rajtuk, hogy valaki tisztogatja őket, mert mindig átlátszóak. Aztán látható egy kémény, amely folyton fütőlég, amiből az a következtethető, hogy mégis csak lakja valaki ezt a házat. Egészen biztosra azonban ezt sem merném venni, mivelhogy a sok kémény olyan közel áll egymáshoz, hogy nem lehet egészen pontosan meghatározni, melyik sajtásképpen a füstölög.

A két férfi hallgatva ment tovább egy ideig, aztán így szólt Utterson:

— Enfield barátom, amit az imént a kérdésekről mondtál, valóban kitűnő elv.

— En is e nézetem vagyok!
— mi azonban nem gátol meg abban, hogy gyakorlati kivétel egészen neked átengedem, — folytatá tréfás hangon Utterson. — Mert én igenis szeretek kéredezni s most is kérdezek: hogyan hívták a te kalandodnak hőst?

— Nem látok semmi okot arra, hogy eltítkoljam előtted nevét. A névjegye szerint „Hyde”-nak hívják.

— S milyen körülbelül az az ember?

— Nem könnyű feladat, úgy leírni őt, hogy a leírás hű legyen. Van valami visszataszító, izgató és vérlázító megjelenésében, amit szavakkal körül nem írhatok. Még sohasem talalkoztam emberrel, aki ily határozott és csaknem vad ellenszenvet ébresztett volna bennem; de ha az okát kérdezed, zavarba jövök. A kinézése igazán rendkívüli, de ez az eltérés a mindennapiságtól nem jelentkezik a vonásokban vagy a testi részben. Le sem tudom írni külsejét, pedig most is egészen világosan áll előttem. Olyan szétfeszülő, folyton változó, pokoli és undort gerjesztő, anélkül, hogy rutnak lehetne mondani.

— Egészen bizonyos vagy abban, hogy kulcsesal nyitotta ki az ajtót? — kérdezte hirtelen Utterson.

Enfieldet annyira meglepte ez a váratlan kérdés, hogy megállott és bámulva nézett barátjára.

— Hogy bizonyos vagyok-e benne? . . . Nem tudom . . . De mintha mégis . . .

— Ne csodálkozzál kérdésesen. En ezt az embert már láttam, s ha másinak, a váltó aláírójának nevét nem kérdezem tőled, ez azért van, mivel jól ismerem. A te törté-

neted, kedves barátom, már nem hat rám az ujság ingerével. Hallottam én már sok oldalról Hyde ur felől és különös, hogy sohasem hallottam még eddig róla jót.

— Most már emlékszem és biztosan tudom, hogy nem láttam kezében kulcsot, — mondá Enfield; — sőt akkor úgy tetszett, mintha egy titkos rugót érintett volna, amely érintésre az ajtó föl pattant. Hacsak...

— Miért nem folytatod tovább? kérdezte Uttersen, látva, hogy barátja resteli gondolatainak kifejezést adni.

— Ne gondold, hogy gyermekes lettem, de valóban ez az ember, ez a Hyde olyan, hogy a legvalószínűbb dolgokat is fel lehet róla tételni. Nekem úgy tetszett, mintha ujjainak puszta érintésével fölnyitotta volna ezt az ajtót, mintha valamely földöntúli hatalom...

— De már erről ne beszéljünk tovább! szakította félbe csaknem nyersen Uttersen, — ez már olyan irány, a melyben a józan ész nem szokott halladni.

Enfield mélyen felsóhajtott, de követte barátjának tanácsát és hallgatag volt a séta hátralevő része alatt.

II.

Hyde urat keresik.

Uttersen ur roskedvű volt, mikor azon az estén lakására érkezett és a legesekélyebb étvágy nélkül ült a vacsorához. Vasárnap rendszerint az volt a szokása, hogy vacsora után egészen közel ült a kandalló tűzéhez, maga elé tett egy imakönyvet, vagy egyéb ajtatos olvasmányt s ha tizenkettőt ütött az óra, hálás szívvel nyugalomra tért. De ezúttal a vacsora után dolgozó-szobájába ment, kinyitotta pénzes szekrényét s kivett ennek legtitkosabb fiókjából egy okmányt, melynek hátlapjára szép kézírással e szavak voltak fölírva:

(Folytatjuk.)

A Bóni gyártelep és mezőgazdasági r.-t. NYIRBÁTOR,

ajánlja legjobb minőségű

mosó-szappanát

és pedig: Bóni szinszappant, Szegedi házi szappant, Csont szappant, Debreczeni fajta szappant továbbá kis üstön főzött 5 éves legjobb minőségű borpárlatot.

Szolyvai, Polenai és Luhi-Erzsébet

lithion tartalmu természetes égvényes savanyuviz források.

Különleges szer

gyomorhaj és köszvény ellen.

Elsőrendű szakférfiak vegyelmzése alapján rendkívül gyógyhatásuak köszvény, vese, hólyag és a vizeleti szervek bajainál. Cukros huyár, epekő, a torok és tüdőszervek bajainál és gyomormegbetegedéseknél. Egészségeseknek kitűnő ízű, igen üdítő ásványi viz bor, cognac vagy citromsavval vegyítve.

»« Csira és vasmentes. »«

Kapható mindenütt. Főraktár:

Roth Testvérek

Debreczen, Piacz-u. II. szám.

Telefon 818.

Telefon 818.

S hold Ondódi föld eladó.

Felvilágosítást ad Dr. Tervey Tamás ügyvédi irodája, Piacz-utca 73.

Jegygyűrűk, Mennyasszonyi ékszerek Aranyóra és láncz ujdonságok Ezüst éteszközök Rose Dezső

ékszerész és órás üzletében
DEBRECZEN, Piacz-utca 55. sz.
Óriási raktár! Igen olcsó árak!

Eladó a Homokkertben

egy szobából, konyhából és szükséges mellékhelyiségekből álló

lakás

jutányos áron.

Felvilágosítást ad Dr. Tervey Tamás ügyvédi irodája, Piacz-utca 73.

„Gyöngyvirág Crème“

az arokrémek gyöngye!

Szeplő, májoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, lehérré és tédvé teszi az arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való krème nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárában,
DEBRECZEN.

Szántó Zsigmond

modern kárpitos és diszítő

Debreczen, Piacz-utca 63. sz.

Készít a mai kor igényeinek a legszebb kivitelű szalon és

uri szoba berendezéseket

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, valamint igen jutányos árban valódi önműködő Flosz Roletákat, nagyobb megrendelésnél tetemes ár- engedmény.

Legjobb minőségű madracokat házakraál úgy helyben és vidéken elkészítem.

Jó munkámért többszöri kitüntetés.

Az országos országos kiállításokon is munkáért kitüntetés.

Egy igen csinos

kis terjedelmet elfoglaló rendkívül jó

légszesz motor

4 lóerőre, rezerva hengerrel és dugattyúval

igen olcsón eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

Uri lakás kiadó.

Miklós-utca 22. szám alatt egy modern

utczai uri lakás

mely áll 2 utczai, 3 udvari szoba és hozzátartozókból, fel van szerelve igen szép gázluszterekkel 1910. november 1-től kezdve

kiadó.

Ertekezhetni ugyanott a fűszerüzletben.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Betöltendő.

Tanuló fizetéssel felvétetik Tolnai Dániel czipő és kalap üzletébe Piacz-u. 49.

Tanuló felvétetik Thaisz Arthur könyvkötészetébe és nyomdájába Piacz-utca 7.

Egy Kálmán gépjavitó ipar telepén Hatvan-u. 58. mű- és géplakatos tanulók felvétetnek.

A linolenumban felvétetik egy jó megjelenésű elarusító, föltétlen a rőtös szakmából.

Magyar, német perfekt gyorsírók azonnal felvétetnek „Mercur” Írógép vállalat Debreczen, Arany János-u. 2.

Adás-vétel.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát Beuyáts Emil villanyörre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon aszaltelítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Házhelyek. A Szent-Anna-utca végén, a Gépjavitó műhely, Dohánygyár és Vágóhid közvetlen közelében, a Homokkertben kiépített utcával szemben, nagyjövő helyen, mintegy negyven darab 300 négyzetméteres ház hely eladó. A telkek vételárának egyharmadát készpénzben kell kifizetni, a többi részét előnyös feltételek mellett az eladók kölcsönképpen rajthagyják az ingatlanon. Eladók pénzügyi összeköttetést szereztek arra nézve, hogy a telekvásárlóknak előnyös házáptéti kölcsön álljon rendelkezésre. Mindenféle felvilágosítást ad és előjegyzést elfogad Márk Endre ügyvézi irodája a Collégiumban.

Új harisnya kötések és fejelékek a legfinomabb D. M. C. pamutból, a legolcsóbb árban készülnek, az egyesült Zsinor és Paszomány Gyárban Debreczen. Ugyanott tanulók és tanuló leányok fizetéssel felvétetnek.

Csömege-szállítót szállít bármily mennyiségben 5 kilós kosarakban Darvas Miksa szállító kivitele. Telefon 294.

Egy jókarban lévő, finomabb (nickelezett) copirprés megvételre kerestetik. Czim a kiadóban.

„Kolibri” cig. hüvely a legfinomabb papirból készült, feltétlenül izlelje meg mindenki! Főraktár a Harmathy antiquáriumban Fűvészkert-u. 14.

Lakás.

4 szobás utcái lakás nov. 1-re kiadó. Csoko ai-utca 10. Józiv az udvarban.

Különféle.

Szép csak az lehet, ki Mauthner

„Lillom-crémjót” használja, — Vételnél Mauthner névre ügyeljünk. Kapható Arany-Angyal gyógyszertár Debreczen, Piacz- és Szent-Anna-utca sarok.

Ingbluzok, kötények, fehérneműk varását és gomiuk varrását elvállalok, házhoz is elmegyek. Czim a kiadóba.

Jósnő házakhoz is elmegy. Ozime a kiadóhivatalba.

Ügyes tarka varró nő házakhoz ajánl kozik. Czim a kiadóba.

Welsz Ferencz épület és mű-butor asztalos
József-kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkálatokat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Fél áron! Az összes fiu és leány isko ákban használható tankönyvek fél áron kaphatók a Harmathy antiquáriumban Fűvészkert u. 14. Saját érdeke mindenkinek hogy a könyveket már most szerezz be fél áron a fenti üzletnél amíg a készlet tart. Írószerek, rajzeszközök legolcsóbban.

A szépség ápolása a meleg évadban!

Különösen fontos!

Különösen fontos!

A Corsini-féle „Eau de Florence”

Itten is mint egyedüli piperezés bizonyult. Mint szépségápoló szer a bőr szépítésén kívül a szervezetre is igen jó hatással bír, mert a legnagyobb forrásban is elmulaszt és megátol minden izzadásképződést és tisztítja a porusokat. Használata a mellett nagyon egyszerű: egy pár cseppet a zseb-kendőre csepeptve a bőrt gyöngén bedörzsöljük. A mosdó, valamint a fürdővízben is nagyon kellemes.

Kapható minden e szakmába vágó üzletekben. The Corsini Parfumery Company Burden & Comp. Wien VI. Stumpgasse 47.

Legolcsóbb kölcsönök bekebelezés mellett vagy anélkül Központi Bank mint Szövetkezet

(Piacz u. 65. Czégely-ház) debreczeni pénzügyintézetnél.

Bekebelezéses kölcsönöknél minden 1000 korona tőke után hetenként 2 korona törlesztendő.

Váltó és folyószámla kölcsönök azonnali kifizetés mellett.

10 év alatti fizetendő tisztviselő kölcsönök kezesek nélkül is.

Olcsó törlesztéses és építkezési kölcsönök.

Iparos-kölcsönök nyers anyagra és készárukra elsőlegképen.

A közönség előnyére a Központi Bank mint Szövetkezet 1910. évi július 1-én

új, 4 és fél évre terjedő évtársulatot alakított,

melynek folytán az év második felében igényelt kölcsönöknél nem kell hat, nyolcz hónapra visszamenőleg a heti fizetéseket és késedelmi kamatokat levonni, s ez a felekre lényeges kamatmegtakarítást jelent.

Mindenféle felvilágosítással készséggel és díjtalanul szolgál a

Központi Bank mint Szövetkezet Piacz-u. 65. (Czégely-ház.)

IGAZGATÓSÁG:

SZÁVAY GYULA, elnök.

ÜGYVEZETŐ-INTÉZŐSÉG:

Kerekes Géza, Klein Ignác, Vecseházy Leitner Gyula, dr. Szikszói Szabó László.

Bleyer Mór, Hoffmann Sándor, Pablig Ernő, Debreczeni Jenő, Körner Adolf, Paskás Károly, dr. Galánfy János, Lichtblau Albert, Sinka Sándor.

JOGTANÁCSOS: **dr. Keresztési Kiss József.**

A „Korona” kenyér gyár kérelme.

Mélyen tisztelt fogyasztó közönség!

Kenyerünk iránti nagy érdeklődést megköszönve, kérjük továbbra is csak „Korona” kenyeret kérni.

Üzemünk kezdő nehézségeit (minek folytán a két-három próbasütéseink nem sikerültek) legyőzte, **kenyerünk legkitűnőbb** s nap-nap után annyival izletesebbek, hogy ma holnap csak arra ébredünk hogy mást mint „Korona” kenyeret nem is ehetünk.

A „Korona” kenyér, mely maga a megtettesült tisztaság, ma kétszeresen ajánlható, mert a fenyegető kolerának a gyökere a tisztalanság.

Mivel pedig a „Korona” kenyér burgonyamentes és ment minden salaktól mit kenyérbe emberi kéz fertőzése bevehet, kérjük tehát mindenhol csak „Korona” kenyeret!

Kapható és megrendelhető az eredeti gyári árakban a gyár irodájában Telefon sz. 825., Városi raktár Sas-utca Telefonsz. 845., Fried és Löwenheim Piacz-u. 72., Hatvan-u. 16. Dr. Hütter ház., Kupler Jakab József kir. herceg-u., Mandel R. Bethlen-u. 36., Grünfeld Leopold Miklós-u. és minden fűszer és vegyes kereskedésben.

Eredeti gyári áraink: Király kenyér 14, fehér kenyér 12, közép barna 10, barna kenyér 9, Korona különlegesség klosl 12, nagy 24 fillér. — Ügyeljünk a védjegyre. — Szives pártfogást kérve, hazafias tisztelettel

Korona gőzkenyérgyár.

Nyomatott Hoffmann és Kronovits könyvnyomdájában, Piacz-utca 49. a főpostával szemben.